

Programi i finansijska podrška MSP u Crnoj Gori

Tanja Radusinović, Privredna komora Crne Gore

Nikšić, 24. mart 2026. godine

PRIVREDNA KOMORA CRNE GORE

- Osnovana 1928. godine
- Krovna poslovnu asocijacija u zemlji
- Zastupnik interesa privrede pred donosiocima odluka
- Podrška razvoju
- Promocija crnogorske privrede u zemlji i inostranstvu

Zašto je podrška MSP-ima važna?

- MSP su ključni generator zaposlenja i inovacija
- Podrška im pomaže da rastu, inoviraju i postanu konkurentniji
- Fokus na održivosti, digitalizaciji, zelenoj tranziciji i internacionalizaciji

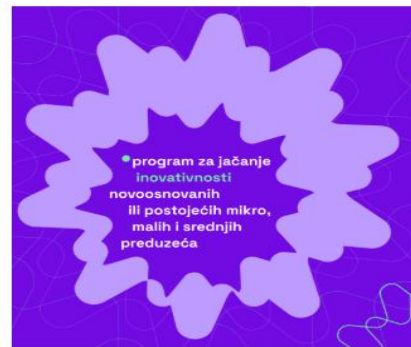
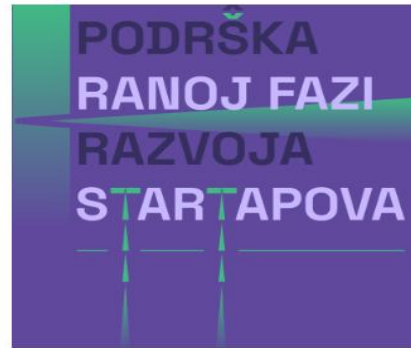
Kategorije podrške MSP

- Državni institucionalni program
  - Ministarstva
  - Fond za inovacije Crne Gore – inovacioni grantovi
  - EKO fond
- EU programi i međunarodne finansijske institucije
- Bankarski i finansijski instrumenti (kredit, garancije)
- Lokalne razvojne inicijative

Fond za inovacije - 1

- Nacionalna institucija koja razvija inovacione politike i finansira MSP kroz više programa i javnih poziva.
- Povezivanje biznisa i istraživačkog sektora
- Finansiranje inovacija od ideje do komercijalizacije
- Povećanje konkurentnosti crnogorskih MSP i tehnoloških kapaciteta

Fond za inovacije - 2

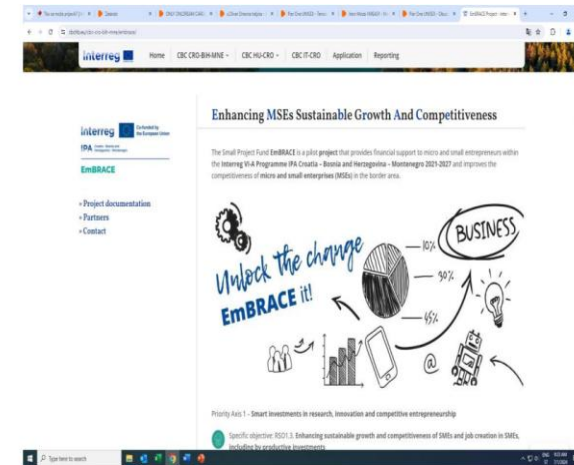

EU programi i međunarodni fondovi

- IPA fondovi i drugi instrumenti koji podržavaju MSP investicije, internacionalizaciju i inovacije
  - Dunavski program, ADRION
  - EmBRACE – Interreg CBC HR – BH - CG
- EIT
- Single Market Program
- ZBIO

EmBRACE - Enhancing MSEs sustainable gRowth And CompEtitiveness (Interreg HR-BH-CG)

- **Unapređenje održivog rasta i konkurentnosti mikro i malih preduzeća**
- Small Project Fund (SPF)/Fond projekata malih vrijednosti
- Projektni korisnik (Small Project Fund Beneficiary): HAMAGBICRO
- Trajanje projekta: 60 mjeseci (mart 2024. – februar 2029.)
- Tri poziva (Dva završena)
- Ukupna vrijednost projekta/: 11.764.706 EUR / EU sufinansiranje 10.000.000 EUR - Na raspolaganju mikro i malim preduzetnicima je ukupno 8.725.324,36 EUR iz Evropskog fonda za regionalni razvoj i IPA III, od čega je kroz prvi poziv bilo definisano kao raspoloživo 3.000.000,00 EUR.
- [www.https://cbchb.eu/cbc-cro-bih-mne/embrace/](https://cbchb.eu/cbc-cro-bih-mne/embrace/)

EmBRACE - Enhancing MSEs sustainable gRowth And CompEtitiveness

- Projektom se pruža podrška mikro i malim preduzećima za:
  - podsticanje konkurentnosti kroz razvoj i prilagođavanje poslovnih modela, proizvoda, usluga i procesa, s jakim fokusom na uvođenje inovacija proizvoda ili procesa
  - razvoj pilot-akcija i novih poslovnih rješenja
  - unapređenje prekogranične poslovne saradnje mikro i malih preduzeća.
  - *Svaki Mali projekat (Small Project) treba da čine najmanje dva (2) Krajnja korisnika (Final Recipients) iz različitih zemalja uključenih u programsko područje, a jedan partner mora biti iz države članice Evropske unije (Hrvatska). Najveći mogući broj Krajnjih korisnika po projektu je četiri (4) partnera.*
  - *Svaki Krajnji korisnik treba da bude registrovan (ima sjedište) ili ima podružnicu preduzeća na području definiranom programom, a trebao bi djelovati na programskom području najmanje godinu dana prije datuma podnošenja prijave i pripadati kategoriji mikro i malih preduzeća.*

EmBRACE - Prvi i drugi poziv

- Prvi poziv: 18 jun do 17 Septembar 2024.
- 24 Small Projects su odobrena za finansiranje u ukupnom iznosu od 4.811.916,77 EUR, i.e. 4.090.129,24 EUR EU
- Ukupno 66 preduzeća (24 HR, 23 BH, **19CG/6 kao vodeći**)

	FR EU dio	FR vlastiti doprinos	FR Total
HR partneri	1.637.222,68	288.921,65	1.926.144,34
CG partneri	1.095.454,60	193.315,51	1.288.770,11
BiH partneri	1.357.451,97	239.550,35	1.597.002,32

- Drugi poziv: 1. oktobar do 15. decembar 2026.

ZBIF

- <https://www.wbif.eu/sectors/private-sector-2024>

About Us ▶ Sectors ▶ Partners ▶ Newsroom ▶ Investments ▶ Library

Boosting the private sector competitiveness

EBRD

- Program “**Go Digital in the Western Balkans**” (2026)
- Kredit do €2M plasiran preko **Addiko Bank Podgorica** za digitalizaciju i zelene investicije MSP
- Grant stimulansi ~10% vrijednosti kredita uz tehničku podršku EU kroz WBIF

SME Go Green program (2025)

- Krediti uz grant dodatke (do 15% za zelene investicije) i tehnička pomoć za planiranje ulaganja

Garancije za kredite MSP

- EBRD je osigurao **€25M garancija** za portfolio kredita kroz **Crnogorska Komercijalna Banka (CKB)**, čime se otvara oko **€50M za nova kreditiranja MSP-ova** uz podršku EU EFSD+ programa
- Podrška kroz mentorstvo i konsultantsku podršku

Lokalne razvojne inicijative

- Programi lokalnih samouprava podržavaju MSP kroz:
  - subvencije za startapove i tradicionalne djelatnosti
  - kreditno-garantne šeme
  - obuke i konsultantsku podršku
(Specifični programi zavise od opštine — primjeri Podgorice, Nikšića, Cetinja itd.)

Podrška Komore

- Kontinuirane edukacije
- Učešće na sajmovima
- Učešće na B2B susretima
- EU Projekti (Mobilise SME, Erasmus VET i dr.)

MontEENegro

Evropska mreža preduzetništva

PRIVREDNA
KOMORA
CRNE GORE

Evropska mreža preduzetništva (**EEN**) je međunarodna mreža koja pruža pomoć malim i srednjim preduzećima u inoviranju i širenju poslovanja na međunarodna tržišta i ostvarivanju njihovih poslovnih ciljeva kroz različite usluge i inicijative.

Evropsku mrežu preduzetništva čini preko **600** partnerskih organizacija i institucija, uključujući komore, agencije za razvoj MSP, institute, tehnološke centre, istraživačke centre, univerzitete i sl.

Mreža je aktivna u preko **60** zemalja svijeta, uključujući sve zemlje EU, i to kroz više od stotinu konzorcijuma, te povezuje preko **3.000** eksperata iz oblasti preduzetništva i transfera tehnologije s ciljem promocije konkurentnosti i inovacija na lokalnom i međunarodnom nivou.

MontEENegro čine četiri partnera, od kojih je Ministarstvo regionalno - investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama koordinator konzorcijuma.

Ostali članovi konzorcijuma su:

- Mašinski fakultet Univerziteta Crne Gore
- Privredna komora Crne Gore
- Biznis centar Bar

Usluge:

- ❖ Internacionalizacija
- ❖ Baza poslovne saradnje
- ❖ Inovacija
- ❖ Jedinствeno tržište
- ❖ Digitalizacija
- ❖ Održivost
- ❖ Otpornost
- ❖ Pristup finansijama
- ❖ FINNO

EEN mreža kroz brojke:

Small and medium sized enterprises get **free support** from more than 450 Network Partners in over 40 countries worldwide.

Thanks to our expertise, **EVERY SINGLE DAY**

835

small companies get help to innovate and grow internationally

525

companies receive specialised guidance and training sessions

112

enterprises benefit from our experts' in-depth tailored advice

5

companies sign partnership agreements

Resulting in 92% client satisfaction!

Kako vi možete iskoristiti EEN mrežu?

 Pristupom bazi podataka poslovnih i tehnoloških ponuda iz cijele Evrope

 Učešćem na međunarodnim B2B događajima i poslovnim forumima

 Dobijanjem podrške u pronalaženju strateških partnera i pristupu novim tržištima

 Korišćenjem ekspertize mreže u oblasti inovacija, tehnologije i EU regulative

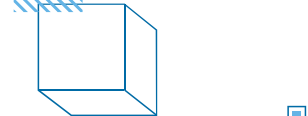
Učešće na međunarodnim B2B događajima i poslovnim forumima

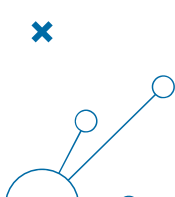

<https://www.montenegro.me/sluge/baza-poslovne-saradnje>

Kako funkcioniše baza?

- ◆ **Anoniman, ali ciljan pristup** – Kada se preduzeće prijavi za pretragu partnera, EEN savjetnici kreiraju njegov profil, ali bez otkrivanja identiteta kompanije. Ovaj pristup štiti privatnost i sprečava spam, neželjene e-mailove i sigurnosne prijetnje.

- ◆ **Objava u međunarodnoj bazi** – Profil se objavljuje u bazi podataka dostupnoj preduzećima iz više od **60 zemalja**, a EEN savjetnici iz drugih država mogu ga pretraživati i predložiti svojim klijentima:

<https://www.montenegro.me/usluge/baza-poslovne-saradnje>

- ◆ **Preliminarna komunikacija preko EEN mreže** – Ako neka kompanija iskaže interesovanje za saradnju, inicijalna komunikacija ne ide direktno prema preduzeću, već preko lokalnih EEN savjetnika, koji osiguravaju relevantnost i kvalitet kontakta.
- ◆ **Prvi kontakt i dogovaranje saradnje** – Tek kada obje strane potvrde interesovanje, kontakt podaci se razmjenjuju i kompanije mogu stupiti u direktnu komunikaciju.

Pristup EU portalu i PIC broj

Osnovne informacije o projektu

- **Digital Europe Poziv:** DIGITAL-2023-EDIH-04
- **Grant agreement:** 101191463
- **Trajanje:** 48 mjeseci
- **Početak projekta:** 1. januar 2025.
- **Budžet projekta:** 1,999,878.15€
- **Finansiranje od EU:** 999,939.08€
- **Finansiranje od Vlade Crne Gore:** 899,945,17€
- **Koordinator:** UCG
- **Partneri:** Privredna Komora Crne Gore (PKCG), Univerzitet Donja Gorica (UDG), Institut za Moderne Tehnologije (IMTM), Naučno Tehnološki Park Crne Gore (NTP), Centar za Finansije (CF), IEC Tehnopolis, ICT Cortex.

Šta je EDIH?

- ✓ Evropski digitalni inovacioni hubovi (EDIH) predstavljaju specijalizovane regionalne centre za podršku digitalne transformacije kompanija i institucija javnog sektora
- ✓ Ključna funkcija je pružanje usluga koje treba da doprinesu povećanju konkurentnosti kompanija i institucija javnog sektora kroz pristup savremenim digitalnim tehnologijama, znanju i infrastrukturi
- ✓ Povezuju kompanije i institucije javnog sektora sa pružaocima tehnoloških rješenja, olakšavajući saradnju i zajedničke inicijative
- ✓ Platforma za razmjenu najboljih praksi i iskustava na nivou Evrope
- ✓ Uspostavljeni su širom Evropske Unije i pridruženih zemalja tako da danas čine mrežu od **više 150 centara**.

Ciljevi projekta

- 1. Podržati digitalnu i zelenu transformaciju malih i srednjih preduzeća (SMEs) i javnog sektora**
  - Fokus: AI, IoT, Blockchain, Data Analitika, HPC i robotika.
- 2. Uvezivanje sa evropskom EDIH mrežom**
  - Podrška crnogorskim kompanijama i javnim subjektima u oblastima koje nisu u domenu ekspertize MontEDIH-a.
  - Pružanje ekspertize kompanijama i javnim institucijama iz drugih regiona.
- 3. Izgradnja kapaciteta EDIH-a kroz učešće u programima obuke koje organizuje Digital Transformation Accelerator (DTA) – online platforma.**

O projektu

- **Projekat MontEDIH je u potpunosti usaglašen sa ciljevima Digital Europe programa**
  - Povećanje kompetitivnosti Evrope u oblasti globalne digitalne ekonomije i promocija investicija u super računare, AI, IoT, Blockchain i napredne digitalne vještine
  - Ubrzano korišćenje digitalnih tehnologija na najbolji način
- **MontEDIH nudi četiri kategorije servisa:**
  - **Service testiranja prije investicije**
  - **Razvoj vještina i obuka**
  - **Podrška za pristup finansijskim sredstvima**
  - **Umrežavanje i jačanje inovacionog ekosistema**

Ciljne grupe

- Privatne kompanije (MSP) i administracije u javnom sektoru
- Poseban fokus je na sledećim oblastima naše ekonomije:
  - turizam,
  - energija i životna sredina,
  - trgovina
  - saobraćaj
  - industrija

RAZVOJ VJEŠTINA I OBUKA

EDIH Concierge servis

Usluga nudi personalizovanu podršku u procjeni potreba korisnika i izradi strategije za digitalnu i zelenu transformaciju.

Obuhvata analizu digitalne zrelosti, izradu individualnog plana i povezivanje s članovima EDIH konzorcijuma radi optimalnog korišćenja dostupnih resursa.

Radionica o jačanju izvoznih kompetencija i konkurentnosti

Organizacija radionica/webinara za MSP s ciljem istraživanja novih tržišta.

- Pripremu za izlazak na strano tržište
- Specifičnosti međunarodnog poslovanja (EU i druga tržišta)
- Međunarodni menadžment i izvozne procedure, uz podršku akademskog i poslovnog sektora.

Radionica o razvoju strategija digitalne transformacije poslovanja

Usluga pruža MMSP-ovima podršku u razumijevanju i planiranju digitalne transformacije – od procjene potreba i spremnosti, preko izrade strategije i definisanja novog poslovnog modela, do upravljanja procesom i praćenja efekata kroz primjere dobre prakse.

TESTIRANJE PRIJE ULAGANJA

Procjena digitalne zrelosti preduzeća

Usluga obuhvata procjenu digitalne zrelosti preduzeća kroz analizu poslovnih procesa, digitalne pismenosti, spremnosti za transformaciju i otvorenosti ka inovacijama. Omogućava identifikaciju ključnih oblasti za unapređenje i služi kao osnova za dalji strateški razvoj.

Podrška u analizi potencijala i kapaciteta preduzeća za transformaciju poslovnog modela iz linearnog u cirkularni i uvođenje zelenih aktivnosti

Usluga pruža podršku MMSP-ovima u analizi potencijala za transformaciju poslovnog modela i uvođenje zelenih praksi. Obuhvata identifikaciju aktivnosti pogodnih za cirkularne modele i savjetodavnu podršku u usvajanju principa zelene ekonomije kroz konsalting i edukaciju.

PODRŠKA ZA PRISTUP FINANSIJSKIM SREDSTVIMA

Informativni dani o fondovima za privredne subjekte

- Uvod u fondove, prioritete i otvorene pozive
- Ključne pojmove i propise
- Alate za pronalaženje poziva
- Smjernice za pripremu prijave i budžeta
- Savjete za sprovođenje i izvještavanje projekata

Podrška u internacionalizaciji poslovanja

PKCG, kao nacionalna poslovna asocijacija i član EEN mreže, kroz konzorcijum MontEENegro povezuje institucije za podršku MSP-ovima. Omogućava pristup bazi EU partnera, podršku u pronalaženju finansiranja, modelima saradnje i izlasku na međunarodno tržište.

Dani investitora

Usluga omogućava MMSP-ovima da predstave poslovne ideje potencijalnim investitorima. Dan investitora pruža priliku za umrežavanje, prezentaciju biznis planova i uspostavljanje kontakta sa investitorima radi mogućih ulaganja.

UMREŽAVANJE I JAČANJE INOVACIONOG EKOSISTEMA

Poslovno umrežavanje i širenje na tržištu

- Usluga podržava MMSP-ove u umrežavanju sa domaćim i stranim partnerima kroz:
- Organizaciju B2B sastanaka u zemlji i inostranstvu, u skladu sa interesovanjem firme
  - Izradu izvještaja sa kontaktima potencijalnih partnera, distributera i uvoznika
  - Analizu stranih tržišta po zahtjevu – uključuje pregled prilika, pravni okvir i konkurenciju

Kako se prijaviti

Javni poziv je otvoren od **30.06.2025. do 31.12.2028.** ili dok se ne iskoriste sredstva projekta

Usluge su besplatne za krajnje korisnike (uključujući MSP), a troškove pokriva program Digitalna Evropa 2021–2027, Vlada Crne Gore i partneri projekta.

www.montedih.me

Koraci u procesu apliciranja

Pročitaj [Javni poziv](#)

Provjeri da li ispunjavaš uslove, pa s toga pažljivo pročitaj

- ✓ [Uslove prihvatljivosti i pravila za dodjelu *de minimis* pomoći](#)
- ✓ [Uslove korišćenja usluga](#)

Preporučeni korak, koji savjetujemo da ne izostavite u ovom procesu je: pokaži interes prije prijave, a to se radi popunjavanjem obrasca „Iskaži interes“ - (<https://montedih.me/forma/>)

Time možeš dobiti **savjet i podršku prije formalne prijave**, što može olakšati proces.

Popuni obrasce

Preuzmi i pripremi sljedeće obrasce (nalaze se kao prilozi na istoj stranici):

- ✓ [Obrazac 1](#) – *Prijava za korišćenje usluga MontEDIH-a*
- ✓ [Obrazac 2a](#) – *Izjava za pomoć male vrijednosti (de minimis)*
- ✓ [Obrazac 2b](#) – *Izjava podnosioca prijave*
- ✓ [Obrazac 3](#) – *Izjava o neekonomskim aktivnostima*

Preporuka: prije popunjavanja, dobro prouči Uslove prihvatljivosti i pravila za dodjelu *de minimis* pomoći, kao i Uslove korišćenja usluga.

Važno: Projektni tim PKCG MontEDIH projekta će pružati pomoć u procesu popunjavanja navedenih obrazaca.

Pošalji prijavu

Elektronski

- Pošalji popunjene obrasce na email: montedih@ucg.ac.me

Poštom ili lično

- Potpisane i ovjerene kopije možeš poslati ili dostaviti lično na adresu:
Elektrotehnički fakultet, Džordža Vašingtona bb, 81000 Podgorica
uz napomenu: *“Za EDIH MontEDIH”*

Šta se dešava nakon slanja?

MontEDIH će:

- Obraditi tvoju prijavu,
- Obavijestiti te o evaluaciji i sljedećim koracima (npr. odabir usluga, dogovor o implementaciji).
- U slučaju odobrenja, definišu se **konkretne usluge i naredni koraci**

Hvala za pažnju!

projekti@pkcg.org